

Упровадження результатів наукових досліджень у навчальний процес здійснюється шляхом підготовки і запровадження новітніх навчальних програм нормативних і вибіркових дисциплін, підготовки підручників і навчальних посібників, новітніх креативних курсів лекцій, проведення лекційних занять з проблемних питань, з використанням кейс-методів, тематичних лекцій з актуальних питань.

Результати наукових досліджень використовуються також для розробки і запровадження активних методів практично орієнтованого навчання: тренінгів, міжпредметних тренінгів, навчальних кейсів, реальних бізнес та консультативних проектів.

Науково-дослідна робота студентів здійснюється за такими на-

[Metadata, citation and s](#)

of Vadym Hetman Kyiv National Economic University

наукових статей і тез доповідей на науково-практичні конференції, а також курсових робіт і магістерських дипломних робіт.

Кращі студенти під керівництвом викладачів кафедри готують наукові студентські роботи на всеукраїнські конкурси.

Ми вважаємо, що при проведенні індивідуальної роботи зі студентами викладачам кафедри необхідно більше звертати уваги і на науково-дослідну роботу студентів та сприяти її проведенню.

Таким чином, система організації і здійснення науково-дослідної роботи на кафедрі сприяє впровадженню одержаних наукових результатів у підготовку фахівців з обліку та аудиту, підвищує її якість та конкурентно спроможність випускників на ринку праці.

*Коваль П. В., старш. викл.
кафедри економіки агропромислових формувань*

ПОСИЛЕННЯ НАУКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ЗМІСТУ ОБОВ'ЯЗКОВИХ ДИСЦИПЛІН СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЕКОНОМІКА АГРОПРОМИСЛОВИХ ФОРМУВАНЬ»

Серед основних завдань, що постають перед університетською системою підготовки фахівців-економістів різних напрямків, унаслідок набуття університетами статусу науково-дослідницької установи, слід віднести: розробку та впровадження у навчальний процес сучасних досягнень фундаментальних та прикладних досліджень, упровадження активних інноваційних технологій у навчальний процес, і саме головне — посилення наукової компоненти змісту

знань. Основними структурними одиницями на які спрямовані дані завдання, та які покликані їх розв'язати є система спеціальних дисциплін, і зокрема обов'язкові спеціальні дисципліни. Саме в рамках викладання обов'язкових дисциплін за спеціальністю необхідно розробити структуровану систему змісту знань.

З метою удосконалення процесу викладення матеріалу та процесу його засвоєння, зміст предмету доцільно декомпонувати на завершені логічно-пізнавальні складові, і опановувати за послідовними типовими кроками навчання (ТКН). Типовими кроками навчання можуть слугувати: окрема тема дисципліни, окреме соціально-економічне явище чи процес, відокремлена оцінна система показників, типова задача. Організаційною структурною одиницею процесу опанування змісту знань слід формувати як комплекс у складі лекції для введення нового матеріалу, семінарського заняття для засвоєння та контролю основ типового кроку навчання, практичного чи лабораторного заняття для закріплення матеріалу, підготовки рефератів та індивідуальних завдань. Кілька науково-однорідних типових кроків навчання об'єднують у модулі, а останні складають цілісний зміст дисципліни. По ряду обов'язкових спеціальних дисциплін навчальним планом передбачено підготовку та захист курсових робіт, а підсумковий контроль за цими дисциплінами здійснюється у формі іспиту.

Такий підхід, на думку автора, в ефективному поєднанні із фондом самостійної роботи студента, дозволить насичувати типові кроки навчання новітніми фундаментальними науковими дослідженнями, сучасними методичними інструментами, актуальними програмними продуктами для економічних досліджень, часто виходячи за рамки нормативного стандарту дисципліни.

Таким чином, широко використовуючи реферативні завдання, курсові роботи, де це передбачено навчальним планом, оглядові лекції, лабораторні роботи під час занять на виробничих підприємствах, виробничу практику, ми досягаємо високого рівня насиченості змісту знань науковою складовою, дотримуючись при цьому загальної кредитно-модульної концепції.

Спробуємо адаптувати дані теоретико-педагогічні підходи до викладання дисципліни «Організація виробництва в АПФ». Дисципліна викладається на четвертому курсі спеціальності економіка агропромислових формувань, є обов'язковою, не передбачає курсової роботи, підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту. Зміст дисципліни розподілений за трьома модулями:

- теоретико-понятійна частина (виробнича система, виробничий процес, організаційні основи АПФ, організаційні та організаційно-правові форми АПФ);

- ресурсна частина (організація земельних ресурсів, основних засобів АПФ, машино технологічного парку, енергетичного, транспортного та складського господарства АПФ);

- методичні підходи до організації виробничих систем (в рослинництві, тваринництві, кормовиробництві та промислових переробних підприємствах).

Прикладом типового кроку навчання у складі дисципліни може бути: «Концепції організації та управління системами по створенню споживчих цінностей в сучасних АПФ», а новітніми складовими розширення наукової компоненти даного типового кроку навчання є:

- концепція «ощадного виробництва»;
- концепція «шість сигм»;
- теорія обмеження систем (ТОС);
- концепція збалансованої системи показників;
- теорія розв'язання винахідницьких задач;
- концепція фрактальних систем і теорія хаосу.

Вище названий ТКН реалізується після введення понять «виробнича система» та «виробничий процес» і є вихідним для ТКН «Організаційні основи АПФ» у складі першого модуля. Організаційний комплекс передбачає чотири години лекцій, дві години семінарських занять, а також підготовку і захист рефератів за вище названими концепціями.

Рекомендована література

1. *Нивен Пол Р.* Сбалансированная Система показателей: Шаг за шагом: максимальное повышение эффективности и закрепление полученных результатов / Нивен Пол Р. ; [пер. с англ.] — Днепропетровск : Бизнес Букс, 2004. — 328 с.

2. *Джордж Л.* Майкл Бережливое производство + шесть сигм: Комбинируя качество шести сигм со скоростью бережливого производства / Майкл Л. Джордж ; [пер. с англ.] — [2-е изд.] — М. : Альпина Бизнес Букс, 2006. — 360 с. — (серия «Модели менеджмента ведущих корпораций»).

3. *Альтшуллер Г.* Найти идею: Введение в ТРИЗ — теорию решения изобретательских задач / Генрих Альтшуллер. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. — 400 с.

4. *Деминг Э.* Выход из кризиса: Новая парадигма управления людьми, системами и процессами / Эдвардс Деминг; Пер. с англ. — 2-е изд. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2009. — 419 с.

5. *Голдратт Э. М., Кокс Дж.* Цель. Процесс непрерывного улучшения. Цель-2. Дело не в везенье / Элия М. Голдратт; Пер. с англ. — К.: Издательский дом «Максимум», 2008. — 778 с.